

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Priemyselná 2, 824 73 Bratislava 26

Kancelária predsedu

Odbor komunikácie a styku s verejnosťou

Slovensko si neplní záväzky vyplývajúce z členstva v Severoatlantickej aliancii

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky (NKÚ SR) zrealizoval kontrolu zameranú na hospodárenie s verejnými prostriedkami a nakladanie s majetkom štátu pri budovaní Ozbrojených síl Slovenskej republiky (OS SR). Kontrolná akcia sa uskutočnila na Ministerstve obrany SR (MO SR) za obdobie rokov 2014 – 2015 a jej cieľom bolo preveriť systémovosť v procese budovania OS SR a tiež zhodnotiť hospodárenie kapitoly. Kontrolóri sa zamerali na finančnú analýzu, dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri vynakladaní verejných prostriedkov, pri správe a ochrane majetku štátu a pri modernizácii ozbrojených síl. Zaradenie kontroly do plánu vyplynulo zo strategického plánu NKÚ SR na roky 2015 – 2017.

Zistenia NKÚ SR

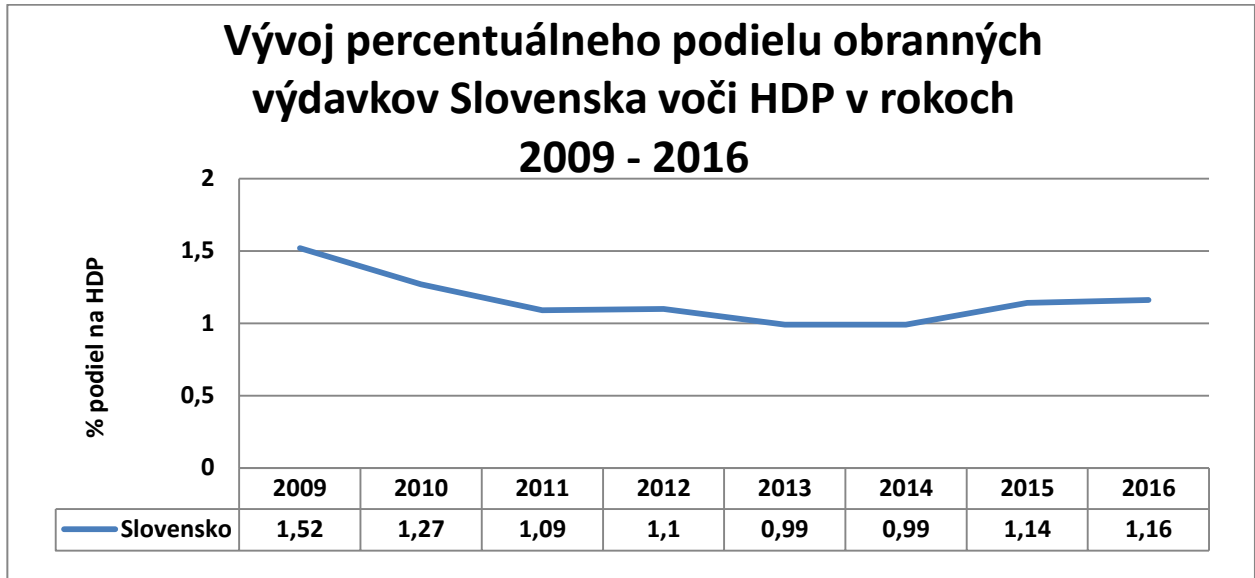
V roku 2014 boli rezortu obrany schválené finančné prostriedky vo výške 118 mil. eur v rámci programu Rozvoj obrany, ktorého zámerom bola modernizácia a zabezpečenie hospodárnejšej infraštruktúry, ako aj obnova komunikačných, informačných systémov. V priebehu roka bol rozpočet upravený na 128 mil. eur, pričom skutočné čerpanie prostriedkov predstavovalo napokon sumu 127 mil. eur. V roku 2015 bolo na program rozvoja obrany parlamentom schválených 150 mil. eur, pričom aj tu bol rozpočet v priebehu roka upravený na 225 mil. eur. Najvyššia kontrolná inštitúcia preto upozorňuje na skutočnosť, že časté úpravy rozpočtov indikujú nedostatočne zvládnutú prípravu rezortu na realizáciu modernizačných programov, ako aj nesystémovosť v rozpočtovom programovaní.

V čase nestabilnej bezpečnostnej situácie vo svete je dôležité venovať zvýšenú pozornosť záväzkom voči spojencom Slovenska a v prípade priaznivého ekonomického vývoja krajiny naplňať stanovené ciele aj v kratšom čase. Kontrolóri analýzou vývoja čerpania výdavkov na obranu však poukazujú na to, že plnenie zmluvne dohodnutých záväzkov voči Severoatlantickej aliancii (NATO) za ostatných desať rokov nebolo dodržiavané. Alarmujúce je, že namiesto záväzku vyčleňovať 2 % HDP na kapitolu MO SR v roku 2016 predstavoval podiel výdavkov na obranu len 1,16 % HDP. V roku 2009 pritom Slovensko na túto oblasť vynakladalo 1,52 % HDP (graf č. 1) a negatívny trend sa zastavil v roku 2014 na úrovni 0,99 % HDP. Rezort obrany má podľa Bielej knihy MO SR ambíciu dosiahnuť v roku 2020 podiel výdavkov na úrovni 1,60 %. Úrad na základe záverov kontroly odporúča vedeniu rezortu jednoznačne definovať kroky, aktivity, ktoré pri navýšení výdavkov na obranu budú smerovať primárne k modernizácii a obnove zastaranej techniky.

Kontrolóri NKÚ SR počas kontrolnej akcie zistili aj ďalšie nedostatky. Ministerstvo obrany pri nákupe automobilovej techniky v hodnote takmer 570-tisíc eur nezachovalo princíp hospodárnosti a efektívnosti, a tým nedodržalo zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy a správy majetku štátu. Rezort techniku po zakúpení nevyužíval pre vlastné potreby, a dal ju do dočasnej prebytočnosti. V danom prípade došlo k nedodržaniu zákona o správe majetku štátu, keď technika nebola dlhodobo využívaná na svoju činnosť, zároveň ju neodôvodnene zaradili do dočasnej prebytočnosti a následne zapožičali ministerstvu vnútra bez zmluvného vzťahu. Neefektívne konanie odhalili kontrolóri aj v súvislosti s modernizáciou dvoch vrtuľníkov Mi-17 v hodnote viac ako 6 mil. eur.

Kontrola poukázala aj na ďalšie nedostatky vyplývajúce z nedodržiavania zákona o správe majetku štátu, zákona o verejnom obstarávaní, zákona o účtovníctve, Občianskeho zákonníka, zákona o dani z príjmov a zákona o slobodnom prístupe k informáciám. Ministerstvo obrany prijalo celkovo 18 opatrení na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov. Ich plnenie a účinnosť bude NKÚ SR priebežne monitorovať.

Graf č. 1

Graf č. 2

